

УДК 821.161.2'06
DOI <https://doi.org/10.32782/bsps-2024.4.9>

МІФОЛОГІЧНІ СЦЕНАРІЇ У ЗБІРЦІ МАКСИМА КРИВЦОВА «ВІРШІ З БІЙНИЦІ»

Галина Матусяк

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління,
права та гуманітарних наук
Херсонського державного аграрно-економічного університету
просп. Університетський, 5/2, Кропивницький, Україна
orcid.org/0000-0002-7430-8257
e-mail: h.bokshan@gmail.com

Анотація. Трагічний досвід, який у високих дозах отримують українці, вимагає естетичного переосмислення й вербалізованої емоційної реакції, що допомагає відредагувати власну картину світу відповідно до нових реалій і витворити з хаосу довколишнього буття впорядкований внутрішній космос його особистої реценції та оцінки. Творчість М. Кривцова, який загинув на фронті 7 січня 2024 року, є унікальним явищем у сучасній українській літературі, оскільки вона становить художню артикуляцію досвіду бійця, вербалізованого синхронно з трагічними подіями війни, що триває. Його вірші є самотньою рефлексією безпосереднього свідка й учасника військових дій, який гранично чутливо ословив пережиті драми, віднайшовши власну поетичну мову, придатну для візуалізації сучасних трагедій у всьому їх розмаїтті. Кількість публікацій, присвячених доробку М. Кривцова, ще досить незначна, оскільки його єдина поетична книга лише торік побачила світ. Мета статті – проаналізувати твори збірки «Вірші з бійниці», виявити в ній інтертекстуальні коди й міфологічні сценарії, а також визначити неоміфологічні домінанти поезії М. Кривцова. Студіюючи тексти автора, ми послуговувалися терміном «міфологічний сценарій» з опертям на монографію Ю. Вишницької. Аналіз поезії збірки М. Кривцова «Вірші з бійниці» засвідчує, що авторові властивий неоміфологічний тип мислення, який виявляється в інтерпретації сучасної дійсності крізь призму міфології з використанням прийому ресемантизації. Поет здебільшого реміфологізує біблійні сценарії початку й кінця з відповідними образами, мотивами та сюжетами, застосовуючи їх мілітарне аранжування. Найбільш часто повторюваним є міфосценарій кінця, що відображається в наскрізному мотиві смерті й багатолічному образі Бога, який, з одного боку, є трансцендентним і всемогутнім, а з іншого боку, по-людськи тілесним і вразливим. У збірці «Вірші з бійниці» артикульовано наратив любові, закоріненої в біблійній ідеї месіанства. Перспективи подальших досліджень убачаємо в компаративному аналізі лірики М. Кривцова з поезіями інших сучасних авторів про російсько-українську війну.

Ключові слова: неоміфологізм, інтертекстуальні коди, художній образ, мотив, сюжет, мілітарне аранжування, сакралізація, десакарлізація, хронотоп, ресемантизація.

MYTHOLOGICAL SCENARIOS IN MAKSYM KRYVTSOV'S BOOK "POEMS FROM THE SHOT HOLE"

Halyna Matusiak

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Public Management,
Law and Humanities
Kherson State Agrarian and Economic University
Universytetskyi avenue, 5/2, Kropyvnytskyi, Ukraine
orcid.org/0000-0002-7430-8257
e-mail: h.bokshan@gmail.com

Abstract. Tragic war experience, gained by Ukrainians in high doses, requires aesthetic reconsideration and verbalized emotional reactions, which help them edit a personal world view according to the new reality and transform the chaos of the surrounding into the arranged cosmos of their own reception and evaluation. The poetry of M. Kryvtsov, who was killed in the military actions on January 7, 2024, is a unique phenomenon

in the modern Ukrainian literature, since it is a figurative articulation of the soldier's experience verbalized synchronously with tragic events of the ongoing war. His poems are a unique reflection of the immediate witness and participant of military actions, who exhaustively interpreted the experienced dramas, finding his own poetic language, suitable for visualizing modern tragedies in their diversity. The number of studies considering M. Kryvtsov's book is not considerable, since his only collection of poems was published last year. The purpose of the article was to analyze the lyrical texts of the book "Poems from the shot hole", identifying intertextual codes and mythological scenarios in it, and also to establish neo-mythological dominants of M. Kryvtsov's poetry. When analyzing the author's texts, we used the term "mythological scenario" referring to Yu. Vyshnytska's monograph. Analysis of M. Kryvtsov's book "Poems from the shot hole" testifies that the author possessed a neo-mythological type of thinking, which manifested itself in interpreting the current reality through the prism of mythology with the technique of resemantization. The poet mainly re-mythologized the biblical scenarios of the beginning and the end with corresponding characters, motifs and plots, using their "military" arrangement. The most distinctive mythological scenario of the end manifests itself in the recurrent motif of death and the multifaceted God character which, on the one hand, is transcendental and omnipotent, and on the other hand, corporal and vulnerable like a human being. The book «Poems from the shot hole» mainly conveys the narration of love, rooted in the Biblical idea of Messianism. The prospects of further research can be seen in comparative analysis of M. Kryvtsov's lyrical texts with the poetry of other modern authors about the Russian-Ukrainian war.

Key words: neo-mythologism, intertextual codes, literary figure, motif, plot, military arrangement, sacralization, desacralization, chronotope, recemantization.

Постановка проблеми. Події російсько-української війни, яка почалася на Сході в 2014 році й переросла у повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року, багатовимірно відображені не лише на шпальтах паперових і електронних засобів масової інформації в країні та світі, а й у творчості сучасних вітчизняних письменників. Трагічний досвід, який у високих дозах отримують українці, вимагає естетичного переосмислення й вербалізованої емоційної реакції, які допомагають відредувати власну картину світу відповідно до нових реалій і витворити з хаосу довколишнього буття впорядкований внутрішній космос його особистої рецепції та оцінки. Т. Пастух пояснює спалах поетичної творчості під час війни гострою потребою передати душевні настрої й стани, «виявити емоції назовні і в такий спосіб розрядити сильне емоційне напруження» [8].

Творчість Максима Кривцова, який загинув на фронті 7 січня 2024 року, є унікальним явищем у сучасній українській літературі, оскільки вона становить художню артикуляцію досвіду бійця, вербалізованого синхронно з трагічними подіями війни, що триває. За життя талановитий автор видав лише одну збірку, яка викликала значний резонанс серед літературознавців і неймовірний читацький інтерес, про що свідчить розпроданий за кілька днів наклад книги й потреба видавництва в додатковому виданні для задоволення наявного попиту. Т. Пастух дуже вдало сха-рактеризував тенденції сучасної воєнно-поетичної творчості, і за таких обставин певні автори у своєму поетичному письмі вийшли на інший, значно глибший рівень представлення та розуміння життя. Умовно кажучи, відбулося швидке світоглядне «визрівання», що його вимагала нова воєнна реальність» [8]. Ці слова можна беззастережно аплікувати до творчості М. Кривцова, чий вірш є самотньою рефлексією безпосереднього свідка й учасника військових дій, який гранично чутливо ословив пережиті драми, віднайшовши власну поетичну мову, придатну для візуалізації сучасних трагедій у всьому їх розмаїтті.

Вітчизняні літературознавці оперативно реагують на художню літературу про війну й усебічно аналізують та висвітлюють нові творчі тенденції, пов'язані з викликами часу. На особливу увагу заслуговують праці О. Бондаревої [1], Я. Поліщука [9], С. Філоненко [10] та ін. Проте кількість публікацій, присвячених доробкам окремих авторів, ще досить незначна, оскільки їхні книги вийшли друком відносно недавно. Такою, зокрема, є ситуація з дослідженням лірики М. Кривцова, позаяк його єдина поетична збірка «Вірші з бійниці» лише торік побачила світ. Наявні в мережі матеріали, які торкаються творчої постаті поета, здебільшого дають загальну оцінку його поезії, висвітлюють біографічні факти та визначають місце його віршів у сучасному літературному процесі. Зокрема, В. Пузік у своїх соцмережних

дописах та інтерв'ю повсякчас підкреслює унікальність творчості полеглого побратима, її високу культурно-естетичну вартість: «А Максим Кривцов – це явище в українській поезії. Такі голоси народжуються рідко. Він – один з найсильніших поетів нового покоління в літературі...» [7]. Найповнішою характеристикою творів поета, яку нині можна знайти в мережевому просторі, є допис Ю. Коваліва на його сторінці Facebook [4]. Особливої уваги також заслуговує публікація Т. Пастуха у «Збручі» про новий канон сучасної української поезії, в якій науковець не лише висвітлює специфіку літературного процесу воєнного періоду загалом, а й підкреслює характерні риси творчості деяких його представників, зокрема наголошує на епічності оповіді верлібрів М. Кривцова [8]. На цьому ж ресурсі можна знайти текст Н. Гаврилюк, яка аналізує вибрані вірші автора [3]. Окреслена ситуація свідчить про те, що чимало аспектів поезії М. Кривцова потребує подальшого ґрунтовного вивчення, а також спонукає долучитися до заповнення наявної лакуни й надає актуальності темі нашого дослідження.

Мета статті – проаналізувати твори збірки «Вірші з бійниці», виявити в ній інтертекстуальні коди й міфологічні сценарії, а також визначити неоміфологічні доміанти поезії М. Кривцова.

Аналізуючи поетичні тексти М. Кривцова, послуговуватимемося терміном «міфологічний сценарій» з оперттям на монографію Ю. Вишницької, яка розуміє його як багатопланову структуру «з міфологемно спресованими традиційними сюжетами, образами й мотивами, що підпорядковуються певній функції-ролі – зберігати в собі сценарний код, постійно семантично автогенеруючись і відтворюючи гени прецедентних парадигм» [2, р. 36]. Викладена в цій праці концепція науковиці становить методологічну основу нашого дослідження.

Об'єкт дослідження – поетична книга М. Кривцова «Вірші з бійниці», а його **предмет** – ресемантизовані міфологічні сценарії з відповідним набором сюжетів, мотивів і образів, а також авторські неоміфи.

У збірці «Вірші з бійниці» М. Кривцов творить своєрідну філософію месіанства, свій тестамент любові через самопожертву, спасіння інших ціною власного життя, нада-

ючи війні сакрального виміру. У його творах міфологічні сценарії постають «організаційним елементом художнього світу» [7, с. 116]. Біблійні сюжети, образи й мотиви, що оприявнюються в інтертекстуальному полі книги, набувають особливої символічності у зв'язку з тим, що поет пішов у засвіти у 33 роки. Тут доречно згадати феномен «поетичної інтуїції», яку Т. Пастух зараховує до характерних тенденцій сучасної української поезії про війну [8]. Вірш «“Марія” “Голгофі”» є неоміфом про «Хесуса», який «щодня виходив чергувати на бойову позицію» [5, с. 20]. Мотив смерті, що пронизує збірку, оприявнюється в загибелі «Хесуса», на чолі якого «Марія» написала кров'ю: «“Хесус” із механізованої, час накладання турнікету тридцять третій рік від Різдва Христового» [5, с. 21]. Вважаємо, що звернення М. Кривцова до біблійного міфосценарію можна пояснити прагненням віднайти в хаотичній сучасній реальності точки опори у прецедентному світі міфу з його терапевтичною функцією, оскільки «і в сакральному хронотопі <...>, і в соціокультурному середовищі <...> міфологічні сценарії відіграють роль своєрідних орієнтирів» [2, с. 7]. Відповідно поєднання ресемантизованих біблійних мотивів, образів і сюжету свідчить про реактуалізацію міфосценарію кінця, що є закономірним з огляду на воєнну тематику збірки «Вірші з бійниці».

Ю. Ковалів у дописі про творчість поета у Facebook зазначив, що «розуміння Бога в ліриці М. Кривцова було неоднозначним», маючи на увазі те, що автор убачав Господа в «еманаціях у різних явищах і речах» [4]. Погоджуємося з літературознавцем і додаємо, що образ Бога у віршах М. Кривцова здебільшого постає матеріалізованим: він має тіло, яке здатне виконувати буденні людські дії. При цьому образ Господа не втрачає сакральності, що оприявнюється на рівні авторського правопису, де іменники й займенники на його позначення починаються з великої літери: «дихання Його важке / як у курця» [5, с. 44]. Господь у «Віршах з бійниці» вміє плакати, думати, говорити, писати, ловити рибу, відчувати самотність, їсти млинці, обіймати й молитися. Він є багатоликим: Господь лісу, Господь автоматичного гранатомета, Господь сну. Амбівалентність цього образу полягає в його одночасній усемогутності й вразливості: Господь у вірші М. Кривцова

може незмигну спостерігати за всіма, а також по-дитячому заблукати й загубити капці.

Поетична уява автора перетворює бліндаж на келію, що слугує храмом, у якому ліричний герой ставить окопну свічку «за високі листяні дерева / за глибокі яри та природні заглиблення / за ранкову росу» [5, с. 44]. В іншому вірші храмом стає згарище з рештками колишнього поселення. На румовищі ліричний герой шукає весну, яка в міфологічних уявленнях символізує народження й відновлення: «Увійду / у цей храм / із землі і води і скла / причащатись повітрям» [5, с. 124]. З одного боку, в аналізованих рядках спостерігаємо поетичний синкретизм християнських і язичницьких уявлень, а з іншого, – певну сакралізацію хронотопу військових дій.

В іншому вірші М. Кривцова оприсутнюється «Господь київських вулиць», який уміє грати на «старенькій акустиці» і творити чуда, як біблійний Христос: «Він розривав п'ять упаковок анчоусів / і п'ять тостів камамбер <...> / і вистачало усім» [5, с. 65]. Він так само «всемогутній», бо може робити достоту все: дбати про квіти й фарбувати їх, лагодити трамваї, розмовляти з річкою і сміятися. Окрім того, Бог усевідаючий, бо знає достоту все – від «мінометних обстрілів поцілунків» до «рецепта торта Київського без додавання пальмової олії» [5, с. 66]. Тут знову спостерігаємо «культурні коди інтертекстуальної гри» [8], зокрема елементи міфосценарію початку, що виявляються в мотиві творіння. У вірші також оприявнюється біблійний сюжет поширення християнства: «І вони брали слово Боже <...> / і розносили слово Боже» [5, с. 66]. Київ у рядках М. Кривцова так само набуває ознак сакрального хронотопу, бо «слово Боже» акумулює інформацію про «зміну ліній метрополітену» і «про дефіс моста Патона» [5, с. 66].

Ю. Ковалів слушно підкреслює воєнне аранжування, своєрідну мілітаризацію сакральної образності та світський характер її сучасних трансформацій у віршах М. Кривцова [4]. Поет візуалізує образ Бога за допомогою лексики, пов'язаної з війною: Господь закликає збирати його «тіла гільзи іржаві» й розчісувати волосся «канонадами / залпами / блискавицями», а бороду – «гусеницями / колесами тяжкими» [5, с. 75]. Він навіть убраний у військовий стрій: «блукає

в зеленці Всевишній» [5, с. 79], а в іншому вірші носить навушники, через які слухає світ. Вважаємо, що використання образу Бога в мілітаризованому хронотопі свідчить про «ресакралізацію сучасного життя, що <...> відбувається паралельно з десакралізацією» [2, с. 558].

У поезії «Благословен кожен...» оприявнюються алюзії на Псалом 90: стилістичне аранжування, синтаксис вірша і його зміст нагадує біблійний текст, у якому йдеться про надійний захист, забезпечуваний вірою: «Не будеш боятись / «пташок» з тепловізором серед ночі», «протипіхотні міни та пелюстки не траплятимуться на твоєму шляху» [5, с. 93]. Відповідно до Біблії, хто увірував, буде спасений, а в тексті М. Кривцова ця віра спрямована на «стежки та інженерів», «міношукачі», «глибину окопів» [5, с. 93]. Автор змінює семантичні вектори міфологічних образів і мотивів, інстальованих у сучасні мілітаризовані хронотопи.

Одним із наскрізних у збірці «Вірші з бійниці» є полісемантичний образ Голгофи, який автор реміфологізує, вдаючись до сучасних реалій: «На вулицях і на полях / з'являлись нові Голгофи / ось тільки кулі замість цвяхів / ось тільки артилерія замість списів» [5, с. 13]. Його Голгофи викликають чіткі асоціації з гарячими точками на Сході, бо їхнє розташування – «за вугільними шахтами» [5, р. 91]. «Голгофа» також оприявнюється у тексті збірки як назва позиції й позивний разом із «Марією», яка «зібрала свій екіпаж: / «Матвія», «Івана» і «Магдалину», / яка пахла хлібом і молоком, / «Матвій» на лівому передпліччі / мав невеличке татування риби» [5, с. 19]. Біблійний Месія прийшов зі Сходу. Поет ресемантизує цей сакральний образ і топос, бо Спасителем у його творах стає кожен, хто йде в напрямку орієнту: «ми всі пішли на Схід / бо хто якщо не ми» [5, с. 15]. Віршам М. Кривцова властива кінематографічність, яка особливо відчутна в аналізованій поезії. Погоджуємося з Н. Гаврилук, яка зауважила своєрідність поетового верлібру, «вибудованого за принципом кадрів» [3].

Війна, що розгортається на сторінках книги М. Кривцова, не оминає нікого: ані людей, ані святих, ані апостолів, ані Херувимів і Серафимів – усі вони працюють на перемогу. Кожен робить, що вміє: «Ріє окопи / Марія», «Патрони несуть / Херувими / в посадку

насипають / Серафими. / Порохом хрестить Іоанн» [5, с. 46]. В іншій поезії – «Марко на посту» – «Марія чергує», «Петро підриває понтонні мости», «Матвій заряджає гармату» [5, с. 49–50]. У цій кривавій бійні не діють правила старого тестаменту про прощення ворогів і заклик підставляти другу щоку, а сам Бог наглядає за праведною боротьбою, вочевидь, благословляючи її. Він так само полишає небо й опиняється в місті, яке вщент зруйноване і більше нагадує біблійну пустелю. Відбувається семантична асиміляція бінарної опозиції «верх – низ», оскільки редукується традиційне міфологічне протиставлення. М. Кривцов реміфологізує сцену народження Христа, переносючи місце дії у розбите війною місто: «плаче Маля», «і порох, і броник й саперку / несуть три царі» [5, с. 50]. Інсталяція біблійних образів у сучасні мілітаризовані хронотопи слугує неоміфологічним інструментом їх сакралізації.

Поетичний космос М. Кривцова постає на міцному фундаменті ресемантизованих біблійних сюжетів, що засвідчує виразні неоміфологічні доміанти його творчості. «Ретельно готуючи свій штурм», шукаючи сил і підтримки, ліричний герой вірша звертається в імпровізованій молитві до Господа зі словами: «Боже вір в мене» [5, с. 47]. Повторюваним у збірці є трансформований біблійний образ хліба й рибин, чорний колір яких символізує загибель на противагу семантиці спасіння, закріпленій за ними в Новому Заповіті: «вистрибують п'ять чорних рибин / на

крихти чорного хліба» [5, с. 35]; «Я пахну рибою / я пахну чорним хлібом» [5, с. 38]. Сцена урочистої зустрічі бійців у звільненому місці алюзійно пов'язана з біблійним сюжетом Господнього входу до Єрусалиму: «Люди усміхаються / виходять на подвір'я / аплодують / ми звісно не Господь / броневтомобілі звісно не віслюк» [5, с. 144]. Мотив месіанства, який пронизує книгу «Вірші з бійниці», перетворює творчість її автора на неоміф любові, проявом якої постає готовність пожертвувати власним життям задля спасіння інших.

Таким чином, аналіз поезій збірки М. Кривцова «Вірші з бійниці» засвідчує, що авторові властивий неоміфологічний тип мислення, який виявляється в інтерпретації сучасної дійсності крізь призму міфології з використанням прийому ресемантизації. Поет здебільшого реміфологізує біблійні сценарії початку й кінця з відповідними образами, мотивами та сюжетами, застосовуючи їх мілітарне аранжування. Найбільш часто повторюваним є міфосценарій кінця, що відображається в наскрізному мотиві смерті й багатолічному образі Бога, який, з одного боку, є трансцендентним і всемогутнім, а з іншого боку, по-людськи тілесним і вразливим. У збірці «Вірші з бійниці» артикульовано наратив любові, закоріненої в біблійній ідеї месіанства. Перспективи подальших досліджень убачаємо в компаративному аналізі лірики М. Кривцова з поезіями інших авторів про російсько-українську війну.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарева О. Сучасна українська military-драма. *Кіно-театр*. 2023. № 4. С. 8–10.
2. Вишницька Ю. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія. Київ : КУБГ, 2016. 614 с.
3. Гаврилук Н. Поезія полеглих: Максим Кривцов. *Збруч*. URL: <https://zbruc.eu/node/117523> (дата звернення: 01.02.2024)..
4. Ковалів Ю. Максим Кривцов. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=10001146874443> (дата звернення: 01.02.2024).
5. Кривцов М. Вірші з бійниці. Київ : Наш формат, 2023. 176 с.
6. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2. 624 с.
7. Москалюк О. Письменник, військовослужбовець Валерій Пузік: «Між цивільними та військовими – прірва. І вона росте з геометричною прогресією. Чим далі – тим гірше». URL: <https://censor.net/ru/r3471002> (дата звернення: 08.02.23).
8. Пастух Т. До нового канону української поезії. *Збруч*. URL: <https://zbruc.eu/node/117641> (дата звернення: 08.02.24).
9. Поліщук Я. Реактивність літератури. Київ : Академвидав, 2016. 192 с.
10. Філоненко С. «Маріупольський процес» Галини Вдовиченко в контексті сучасної літератури про АТО. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія «Філологічні науки»*. 2015. Вип. 8. С. 135–140.

REFERENCES

1. Bondareva, O. (2023). Suchasna ukrainska military-drama [Modern Ukrainian military-drama]. *Kino-teatr – Cinema-theatre*. №4, pp. 8–10 [in Ukrainian].
2. Vyshnytska, Yu. (2016). Mifolohichni stsenarii v suchasnomu khudozhniomu ta publitsystychnomu dyskursakh: monohrafiia [Mythological scenarios in the modern fiction and journalistic discourses: monograph]. Kyiv : KUBH [in Ukrainian].
3. Havryliuk, N. (2024). Poeziia polehlyh: Maksym Krutsov [Poetry of the perished: Maksym Krutsov]. Retrieved from: <https://zbruc.eu/node/117523> [in Ukrainian].
4. Kovaliv, Yu. (2024). Maksym Kryvtsov [Maksym Kryvtsov]. Retrieved from: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100011146874443> [in Ukrainian].
5. Kryvtsov, M. (2023). Virshi z biinytsi [Poems from the shot hole]. Kyiv : Nash format [in Ukrainian].
6. Literaturoznavcha entsyklopediia: u 2 t. T. 2 (2007). [Literature study encyclopedia: in 2 vol. Vol. 2]. Kyiv: VTs “Akademiia” [in Ukrainian].
7. Moskaliuk, O. (2024). Pysmennyk, viiskovosluzhbovets Valerii Puzik: “Mizh tsyvilnymy ta viiskovymy – prirva. I vona roste z heometrychnoiu prohresiieiu. Chym dali – tym hirshe” [Writer, soldier Valerii Puzik: “There is an abyss between civilians and soldiers. And it is growing with a geometric progression. The further it is – the worse it is”]. Retrieved from: <https://censor.net/ru/r3471002> [in Ukrainian].
8. Pastukh, T. (2024). Do novoho kanonu ukrainskoi poezii [Regarding the new canon of the Ukrainian poetry]. Retrieved from: <https://zbruc.eu/node/117641> [in Ukrainian].
9. Polishchuk, Ya. (2016). Reaktyvniyst literatury. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
10. Filonenko, S. (2015). “Mariupolskyi protses” Halyny Vdovychenko v konteksti suchasnoi literatury pro ATO [“Mariupol process” by Halyna Vdovychenko]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Filolohichni nauky – Scientific notes of Berdiansk State Pedagogical University. Philological sciences*. Vol. 8, pp. 135–140 [in Ukrainian].